

Sygnatura akt XII C 1011/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 24 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Małecka

Protokolant:protokolant sądowy K. M.

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2016 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa M. L.

przeciwko Z. O.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 89.459,21 zł (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta pięćdziesiąt dziewięć złotych i dwadzieścia jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od 21 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. kosztami procesu obciąża pozwanego i w związku z tym, zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 11.690 zł, w tym 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ SSO Małgorzata Małecka

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do tutejszego Sądu w dniu 21 kwietnia 2016 r., powódka **M. L.** wniosła o wydanie przeciwko pozwanemu **Z. O.** nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zobowiązanie pozwanego do zapłaty na jej rzecz kwoty 89.459,21 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powódka zażądała ponadto zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Ewentualnie w przypadku wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty lub skierowania sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym powódka wniosła o wydanie wyroku zasądzającego od strony pozwanej na rzecz powódki ww. roszczenie wraz z kosztami procesu (k. 1-2).

W uzasadnieniu pozwu powódka wyjaśniła, że w dniu 9 maja 2014 r. zawarła z pozwanym umowę pożyczki w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi. Zgodnie z § 1 tej umowy, powódka udzieliła pozwanemu pożyczki w łącznej kwocie 150.000 zł i zobowiązała się do jej wypłacenia w dwóch częściach - kwotę 100.000 zł w terminie do dnia 13 maja 2014 r. i kwotę 50.000 zł w terminie do dnia 30 czerwca 2014 r. Suma pożyczki została przekazana pozwanemu w pełnej wysokości zgodnie z terminami wskazanymi w umowie. Nadto powódka wskazała, iż według uzgodnienia stron umowa pożyczki została zawarta na okres trzydziestu dziewięciu miesięcy - pierwsza spłata miała nastąpić dnia 5 czerwca 2014 r., natomiast kolejne miały być wpłacane zgodnie z harmonogramem spłat, który stanowił załącznik do przedmiotowej umowy. Początkowo pozwany dokonywał wpłat kolejnych rat umowy pożyczki terminowo zgodnie z ww. harmonogramem, a opóźnienia w rozliczeniach rozpoczęły się od początku 2015 r. i od tego momentu pozwany zaczął dokonywać nieregularnych spłat, przekraczając tym samym terminy określone w harmonogramie. Jednocześnie powódka podkreśliła, iż wpłacane przez pozwanego kwoty jedynie w części pokrywały wymagalne należności, zaś od września 2015 r., powódka nie odnotowała na swoim rachunku bankowym jakiegokolwiek wpłaty tytułem zwrotu pożyczki. W związku z powyższym powódka skontaktowała się z

pozwany, wzywając go do dobrowolnego uregulowania zaległych należności, jednakże z uwagi na niewypełnienie przez pozwanego warunków umowy w zakresie terminowości, powódka w dniu 19 października 2015 r., działając na podstawie § 3 ust. 6 przedmiotowej umowy wypowiedziała ją ze skutkiem natychmiastowym. Powódka wezwała też pozwanego do natychmiastowej spłaty całości pozostałego kapitału wynikającego z harmonogramu spłat, a także zaległości z tytułu nieopłaconych dotychczas rat (kapitału i odsetek), wyznaczając pozwanemu 3-dniowy termin liczony od dnia doręczenia przedmiotowego wypowiedzenia. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, stanowiące także wezwanie do zapłaty, zostało skutecznie doręczone pozwanemu na dwa adresy w dniach 23 października i 3 listopada 2015 r. Strona powodowa podkreśliła przy tym, iż z powodu omyłki, błędnie wskazała w wypowiedzeniu umowy kwotę, do której zapłaty zobowiązany był pozwany. Na dzień 3 listopada 2015 r. kwota pozostałego do zapłaty kapitału była bowiem równa kwocie 91.666,74 zł (raty 18-39), natomiast suma nieuregulowanych należności z tytułu rat 1-17 wynosiła 24.048,61 zł. Pozwany zgodnie z harmonogramem do dnia 5 października 2015 r. zobowiązany był do zapłaty kwoty 76.423,61 zł, a z potwierdzeń przelewów wynika, iż uregulował należności jedynie do wysokości 52.375 zł. Po otrzymaniu wypowiedzenia pozwany w dniu 27 października 2015 r. zwrócił się do powódki z prośbą o przywrócenie harmonogramu spłaty i określenie wysokości zaległych rat kapitału oraz odsetek wynikających z harmonogramu. W toku prowadzonej między stronami korespondencji emailowej pozwany oznajmił, że jest w stanie spłacić zaległe raty kapitału i odsetek do dnia 15 listopada 2015 r., co jednak nie miało miejsca, bowiem pozwany dokonywał jedynie częściowych wpłat na pokrycie należności.

Podsumowując, powódka wskazała, że na dochodzoną pozwem należność w wysokości 89.459,21 zł składają się następujące kwoty:

- 86.201,46 zł - tytułem należności głównej, tj. zwrotu pozostałego do spłaty kapitału według harmonogramu wynikającego z umowy pożyczki, liczonego począwszy od raty 18. z terminem płatności do dnia 5 listopada 2015 t. do ostatniej 39. raty;
- 3.257,75 - tytułem odsetek skapitalizowanych na dzień 11 kwietnia 2016 r., w tym:
- 1.505,88 zł - tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty 115,715,35 zł od dnia 7 listopada 2015 r. do dnia 5 stycznia 2016 r.;
- 91,95 zł - tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty 95,888,96 zł od dnia 7 stycznia 2016 r. do dnia 11 stycznia 2016 r.;
- 750,67 zł - tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty 91.027,85 zł od dnia 12 stycznia 2016 r. do dnia 23 lutego 2016 r.;
- 909,25 zł - tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od kwoty 86.201,46 zł od dnia 24 lutego 2016 r. do dnia 18 kwietnia 2016 r. (k. 2-4).

Nakazem zapłaty wydanym na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 kwietnia 2016 r. Referendarz Sądowy tutejszego Sądu orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 47).

W prawem przewidzianym trybie i terminie, pozwany wniósł **sprzeciw** od wydanego w sprawie nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 52-53).

W uzasadnieniu powyższego pozwany wskazał, iż nie kwestionuje okoliczności faktycznych przedstawionych przez powódkę w zakresie zawarcia umowy pożyczki jak również jej formy oraz wysokości udzielonej pożyczki. Pozwany potwierdził też, że kwota pożyczki została mu przekazana zgodnie z terminami określonymi w treści tej umowy oraz fakt, iż doszło do opóźnień realizacji płatności poszczególnych rat przez pozwanego. Jednocześnie pozwany potwierdził otrzymanie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy wraz z wezwaniem do natychmiastowej spłaty kwoty 122.250 zł, podnosząc przy tym, że kwota pozostałego do spłaty kapitału była inna niż wskazano w

treści tego wypowiedzenia, bowiem wynosiła faktycznie 91.666,74 zł. Ta okoliczność rzutuje w ocenie pozwanego na skuteczność dokonanego wypowiedzenia, gdyż podana w nim kwota nieprawidłowo określająca wysokość zobowiązania pozwanego względem powódki wprowadziła pozwanego w błąd co do wzajemnych zobowiązań stron wynikających z przedmiotowej umowy pożyczki. Nadto pozwany przyznał, że po otrzymaniu wypowiedzenia próbował nawiązać kontakt z powódką w celu zapewnienia jej o swojej gotowości do dokonywania dalszych spłat, co znajduje potwierdzenie w dalszym regulowaniu przez pozwanego rat pożyczki w styczniu i lutym 2016 r.

Zdaniem pozwanego, działanie powódki stanowi naruszenie przez nią prawa podmiotowego. Argumentując powyższe pozwany wyjaśnił, że od wielu lat był zaprzyjaźniony z synem powódki M. B., z którym w czerwcu 2013 r. podjął starania w celu rozpoczęcia wspólnej działalności gospodarczej. W związku z potrzebą zainwestowania odpowiednich funduszy we wspólnie planowaną inwestycję M. B. zaproponował finansowanie poprzez pożyczkę, jaką może im udzielić jego matka- powódka, która po pierwszych rozmowach i przedstawieniu planów biznesowych, wyraziła zgodę na udzielenie pożyczki w wysokości 150.000 zł. Idąc dalej, pozwany wskazał, iż w związku z dużym zaufaniem do M. B. samodzielnie przystąpił do umowy pożyczki, jednakże w bardzo krótkim czasie po jej zaciągnięciu M. B. wycofał się ze wspólnych projektów, pozostawiając pozwanego samego z rozpoczętymi projektami i zadłużeniem wynikającym z zawartej z powódką umowy. W konsekwencji pozwany zarzucił powódce, iż udzieliła pożyczki nie tyle na potrzeby pozwanego, co swojego syna oraz że zdawała sobie sprawę z trudnej sytuacji materialnej pozwanego, zatem miała świadomość, iż to jej syn, a nie pozwany, jest gwarantem należytej spłaty pożyczki. W ocenie pozwanego, poprzez swoje działanie, w szczególności wypowiedzenie umowy pożyczki pomimo woli kontynuowania spłat wyrażanej przez pozwanego, powódka naruszyła prawo podmiotowe oraz zasady współżycia społecznego. Co więcej stosunek zaległych należności do całej kwoty pożyczki oraz do wpłaconych już rat jest niewielki, dlatego też zdaniem pozwanego nie uzasadnia uznania, iż dalsza spłata pożyczki będzie zagrożona. Podsumowując pozwany zarzucił powódce, że dokonane przez nią wypowiedzenie umowy w okolicznościach niniejszej sprawy jest działaniem niezgodnym z zasadami współżycia społecznego i jako takie nie powinno korzystać z ochrony prawnej. Zatem, w ocenie pozwanego, uznać należy, iż wypowiedzenie umowy było bezskuteczne, co czyni jednocześnie roszczenie objęte pozmem przedwczesnym (k. 53-56).

Pismem procesowym z dnia 10 sierpnia 2016r. powódka zaprzeczyła wszystkim podniesionym przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty twierdzeniom poza wyraźnie przyznanymi i wniosła o uwzględnienie roszczenia objętego pozmem. (k. 67-69 akt).

Do dnia wydania wyroku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie i nie zawarły ugody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. L. w dniu 9 maja 2014 r. w P. zawarła z pozwanym Z. O. umowę pożyczki, na podstawie której udzieliła pozwanemu pożyczki w łącznej kwocie 150.000 zł, zobowiązując się do jej wypłacenia w następujących częściach:

- kwoty 100.000 zł w terminie do dnia 13 maja 2014 r.;
- kwoty 50.000 zł w terminie do dnia 30 czerwca 2014 r.

Strony ustaliły, że umowa pożyczki zostaje zawarta na okres 39 miesięcy, a pierwsza spłata kwoty pożyczki nastąpi w dniu 5 czerwca 2014 r. (§ 2 umowy).

Na podstawie § 3 przedmiotowej umowy pożyczkobiorca (pozwany) został zwolniony od spłaty kapitału przez trzy pierwsze miesiące od jej udzielenia (wakacje kapitałowe), a nadto strony uzgodniły, że kapitał będzie spłacany począwszy od dnia 5 września 2014 r. zgodnie z harmonogramem spłat, stanowiącym załącznik do zawartej umowy. Oprocentowanie pożyczki określono jako stałe w wysokości 10 % w stosunku rocznym, liczone od całości udzielonej pożyczki już przy pierwszym terminie spłaty. W § 3 ust. 6 zastrzeżono, iż w przypadku ewentualnego opóźnienia wpłat naliczone zostaną odsetki ustawowe, a w razie opóźnienia powyżej 90 dni, pożyczkodawca (powódka) może rozwiązać umowę i zażądać całkowitej spłaty kapitału. Jednocześnie pożyczkobiorca (pozwany) zobowiązał się, że

będzie dokonywał regularnych spłat na konto pożyczkodawcy (powódki), z którego została mu przekazana kwota pożyczki - § 3 ust. 9.

Dowód: umowa pożyczki z dnia 9 maja 2014 r. (k. 8-9) wraz z załącznikiem- harmonogramem spłat (k. 10) i podpisami notarialnie poświadczonymi (k. 11)

Początkowo pozwany dokonywał wpłat kolejnych rat umowy pożyczki zgodnie ze stanowiącym jej integralną część harmonogramem spłat. Do końca 2014 r. pozwany spłacił tym samym 16.666,68 zł tytułem spłaty kapitału (4 x 4.166,67 zł) oraz 6.041,67 zł tytułem odsetek w wysokości 10 % (1.250 zł + 1.250 zł + 1.215,28 zł + 1.180,56 zł + 1.145,83 zł), łącznie 22,708,35 zł.

Opóźnienia w rozliczeniach rozpoczęły się od początku 2015 r. Na dzień 19 października 2015 r. opóźnienie pozwanego w zapłacie kolejnych rat pożyczki przekraczało 90 dni.

Z tej przyczyny pismem z dnia 19 października 2015 r. powódka, działając na podstawie § 3 ust. 6 łączącej strony umowy pożyczki, wypowiedziała zawartą z pozwanym umowę z dnia 9 maja 2014 r. ze skutkiem natychmiastowym, wskazując, iż wypowiedzenie jest spowodowane powstałym opóźnieniem w zapłacie przekraczającym 90 dni. Jednocześnie powódka wezwała pozwanego do natychmiastowej spłaty, najpóźniej w ciągu 3 dni od dnia doręczenia wezwania, całości pozostałego do spłaty kapitału wynikającego z harmonogramu spłat, omyłkowo określonego na kwotę 122.250 zł.

Dowód : potwierdzenia przelewów za okres od 4 sierpnia 2014 r. do 10 grudnia 2014 r. (k. 12-19), potwierdzenia przelewów za okres od 13 stycznia 2015 r. do 22 września 2015 r. (k. 20-29), oświadczenie z dnia 19 października 2015 r. o wypowiedzeniu umowy pożyczki z jednoczesnym wezwaniem do zapłaty (k. 33) wraz z dowodem nadania do pozwanego (k. 34) oraz potwierdzeniem doręczenia do UP w (...) (k. 35) i UP w (...) (k. 36)

W odpowiedzi na wypowiedzenie przedmiotowej umowy, mailem skierowanym do pełnomocnika powódki w dniu 27 października 2015 r., pozwany zwrócił się z prośbą o przywrócenie harmonogramu spłaty i odstąpienie od dalszych czynności. Natomiast w mailu z dnia 16 listopada 2015 r. pozwany wyraził chęć spłaty zaległych rat (kapitału i odsetek) powstałych w okresie do dnia 16 listopada 2015 r., wnosząc przy tym o wyszczególnienie kwot kapitału i odsetek. Pozwany zobowiązał się do dokonania wpłat w przeciągu 10 dni od otrzymania pisma z zaległymi kwotami. Ostatecznie pozwany uiścił jeszcze na rzecz powódki jedynie kwoty 14.390,56 zł i 4.895,83 zł w dniu 5 stycznia 2015 r. oraz kwotę 4.861,11 zł w dniu 11 stycznia 2015 r.

W piśmie z dnia 18 grudnia 2015 r. pozwany podał adres, na który kierować należy wszelką korespondencję związaną z wykonaniem przedmiotowej umowy pożyczki. Był to adres tożsamy z tym, na który powódka wysłała oświadczenie z dnia 19 października 2015 r. o wypowiedzeniu umowy wraz z wezwaniem do zapłaty.

Dowód: potwierdzenia przelewów dokonanych w dniu 5 stycznia 2016 r. (k. 30-31) i w dniu 11 stycznia 2015 r. (k. 32), email z dnia 27 października 2015 r. (k. 37), email z dnia 16 listopada 2015 r. (k. 38), oświadczenie pozwanego z dnia 18 grudnia 2015 r. (k. 39)

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił na podstawie dokumentów zebranych w aktach sprawy, wymienionych wyżej, których autentyczności ani prawdziwości treści w nich zawartych nie kwestionowała żadna ze stron, a Sąd nie znalazł podstaw, aby uczynić to z urzędu.

Na rozprawie w dniu 24 października 2016 r. Sąd oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie świadków A. K. i J. T. (k. 75). Pozwany zgłosił powyższy wniosek dowodowy w sprzeciwie z dnia 20 maja 2016 r. na okoliczność wspólnego z synem powódki planowania i rozpoczęcia projektów biznesowych, osoby pomysłodawcy zawarcia umowy pożyczki i sposobu jej finalizacji. Tymczasem powyższe okoliczności pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie sporu. Gdyby nawet przeprowadzenie ww. dowodów pozwoliło na ustalenie, że zawarcie umowy pożyczki było poprzedzone ustaleniami dokonanymi z powódką przez pozwanego oraz jej syna M. B., pozostałoby to bez wpływu

na fakt, że ostatecznie umowę podpisał wyłącznie pozwany, co zostało potwierdzone przez notariusza. Z treści umowy nie wynika również na jaki cel powódka udzieliła pozwanemu pożyczki, zatem próba wykazania przez pozwanego okoliczności poprzedzających zawarcie tej umowy, a w szczególności przedstawienia Sądowi celów i zamiarów stron, służyła w ocenie Sądu jedynie przedłużeniu toczącego się postępowania. Żadne z analizowanych okoliczności - przy hipotetycznym założeniu ich istnienia - nie ma bowiem wpływu na skuteczność zawartej umowy pożyczki oraz jej treść. Pozwany zresztą nie negocjował powstałego między stronami na jej podstawie stosunku obligacyjnego ani co do zasady, ani co do wysokości, przyznając dodatkowo, że faktycznie doszło do opóźnień w realizacji płatności poszczególnych rat przez pozwanego.

Z tożsamych przyczyn oddaleniu podlegał także wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron (k. 76). Na rozprawie w dniu 24 października 2016 r. pełnomocnik pozwanego wskazywał, iż zgłasza ww. wniosek dowodowy na okoliczność zawarcia umowy pożyczki, porozumienia na podstawie, którego pożyczka została udzielona nie tylko pozwanemu, ale również synowi powódki, który formalnie nie był stroną umowy, ale pożyczka była zaciągnięta na wspólne przedsięwzięcie i którego udział był warunkiem udzielenia pożyczki, a nadto na okoliczność wykazania, iż działania powódki - w momencie, gdy syn powódki wycofał się ze wspólnego przedsięwzięcia i pozostawił pozwanego samego z długiem, o czym powódka ma wiedzę - są nadużyciem prawa podmiotowego (vide: adnotacja 00:00:30 e-protokołu z dnia 24 października 2016 r. - k. 75). Pełnomocnik powódki wniósł o oddalenie powyższego wniosku, wskazując, iż okoliczność zawarcia umowy pożyczki pozostaje między stronami bezsporna, natomiast pozostałe okoliczności - bez znaczenia dla sprawy.

W tym zakresie Sąd podzielił stanowisko powódki. W treści sprzeciwu pozwany wskazał, bowiem iż „nie kwestionuje okoliczności faktycznych przedstawionych przez stronę powodową w zakresie faktu zawarcia umowy pożyczki jak również jej wysokości oraz formy zawartej umowy” (vide: k. 53). Zatem prowadzenie postępowania dowodowego celem potwierdzenia zawarcia umowy było oczywiście bezprzedmiotowe. Co się zaś tyczy zdarzeń wcześniejszych, poprzedzających udzielenie pożyczki, w szczególności dotyczących rzekomego udziału w całym procederze syna powódki M. B., Sąd stwierdził, iż pozostają one bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Gdyby nawet uznać, że syn powódki faktycznie był beneficjentem udzielonej pozwanemu pożyczki oraz że kwota przelana na konto pozwanego miała stać się podstawą finansowania wspólnego przedsięwzięcia pozwanego i syna powódki, nie zmienia to faktu, że pożyczka ostatecznie została udzielona wyłącznie pozwanemu, na wskazane przez niego konto została przelana kwota pożyczki i to pozwany zobowiązał się w treści łączącej strony umowy, której postanowień nie kwestionował, do spłaty rat zgodnie z załączonym harmonogramem. Wszelkie rozliczenia między pozwanym a M. B. są irrelevantne dla niniejszej sprawy i mogą być ewentualną podstawą odrębnego procesu między tymi osobami. Na podkreślenie natomiast zasługuje, że niniejsze postępowanie sądowe dotyczy wyłącznie roszczeń powódki wobec pozwanego. Na marginesie Sąd pragnie podkreślić, że zgodnie z dyspozycją przepisu art. 299 k.p.c. dowód z przesłuchania stron Sąd dopuszcza wyłącznie dla wyjaśnienia faktów, które po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione. Co więcej ustawodawca sprecyzował, że fakty te muszą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, z czym Sąd nie miał do czynienia w niniejszym postępowaniu. Zatem przeprowadzanie kolejnych dowodów służyłoby jedynie przewlekaniu toczącego się procesu, czemu Sąd stosownie do treści art. 6 k.p.c., winien przeciwdziałać.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Postępowanie zostało wszczęte na skutek wystąpienia z powództwem o zasądzenie od pozwanego **Z. O.**, na rzecz powódki **M. L.** kwoty 89.459,21 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 21 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić

tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przekracza tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej (§ 2 cytowanego przepisu).

Strony w dniu 9 maja 2014 r. zawarły w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi umowę pożyczki, na podstawie której powódka wypłaciła pozwanemu kwotę 150.000 zł, a pozwany zobowiązał się do dokonywania regularnych spłat rat pożyczki zgodnie z załączonym do umowy harmonogramem spłat. W pierwszej kolejności wskazać należy, że większość okoliczności sprawy pozostawała między stronami bezsporna. Pozwany nie kwestionował okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie, w szczególności faktu zawarcia umowy pożyczki, formy w jakiej została zawarta oraz wysokości udzielonej pożyczki. Przyznał też, że kwota pożyczki została mu przekazana zgodnie z terminami wskazanymi w treści umowy oraz fakt, iż doszło do opóźnień w realizacji płatności poszczególnych rat przez pozwanego. Pozwany nie przeczył też, iż pozostała do spłaty kwota zadłużenia odpowiada tej wskazywanej przez powódkę w treści pozwu. Cała linia obrony pozwanego opierała się wyłącznie na zarzucie rzekomego naruszenia przez powódkę jego prawa podmiotowego oraz zasad współżycia społecznego. Nadto pozwany zakwestionował skuteczność dokonanego przez powódkę wypowiedzenia przedmiotowej umowy.

Sąd, po przeprowadzeniu kompleksowego postępowania dowodowego w sprawie doszedł do przekonania, iż żądanie zgłoszone przez powódkę zasługuje na uwzględnienie. Jak już wskazywano wysokość dochodzonego roszczenia nie była przez stronę pozwaną kwestionowana jak również pozwany nie kwestionował możliwości i prawa powódki do wypowiedzenia umowy pożyczki z uwagi na to, że nie realizował w terminie swoich zobowiązań wynikających z tej umowy. Podnosił jednak, że wypowiedzenie było nieskuteczne, bowiem w jego treści powódka wskazała niewłaściwą kwotę pozostałego do zapłaty kapitału. Zdaniem Sądu taka argumentacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie. Rację ma przy tym powódka, że wskazanie w oświadczeniu błędnej kwoty pozostałego do spłaty zadłużenia nie ma wpływu na skuteczność oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Sprzeczne z zebrany materiał dowodowy są także twierdzenia pozwanego, iż przypuszczał, że samo wypowiedzenie nie może być uznane za skuteczne, a on będzie zachowywał uprawnienie do dalszej spłaty pożyczki na warunkach określonych w umowie. Przeczy temu w szczególności dowód z dokumentów - maila z dnia 27 października 2015 r., którym pozwany zwrócił się do pełnomocnika powódki z prośbą o przywrócenie harmonogramu spłaty i odstąpienie od dalszych czynności (vide: k. 37) oraz wiadomości mailowej z dnia 16 listopada 2015 r., w treści której pozwany wyraził chęć spłaty zaległych rat (kapitału i odsetek) powstałych w okresie do dnia 16 listopada 2015 r., wnosząc przy tym o wyszczególnienie kwot kapitału i odsetek, a jednocześnie zobowiązując się do dokonania wpłat w przeciągu 10 dni od otrzymania pisma z zaległymi kwotami (vide: k. 38). W tym stanie rzeczy za słuszną uznać należało konkluzję powódki, że gdyby pozwany faktycznie przypuszczał, iż samo oświadczenie strony powodowej nie może być uznane za skuteczne i wobec tego zachowa uprawnienie do dalszej spłaty na dotychczasowych warunkach, to niewątpliwie nie zwracałby się z ww. prośbą o przywrócenie harmonogramu spłat i odstąpienie od dalszych czynności. W konsekwencji zarzut pozwanego co do braku skuteczności dokonanego przez powódkę wypowiedzenia przedmiotowej umowy pożyczki Sąd uznał za całkowicie chybiony.

Podnosząc natomiast zarzut nadużycia prawa, pozwany skorzystał z możliwości jaką daje przepis art. 5 k.c. i żądał, by z uwagi na zasady współżycia społecznego, ta kwota dochodzona pozwem nie została zasądzona.

Przedstawiciele judykatury podkreślają, że konstrukcja nadużycia prawa podmiotowego ze względu na czynienie z niego użytku sprzecznego ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia społecznego nie odnosi się do jakiegokolwiek nadużycia prawa, lecz do nadużycia konkretnego prawa podmiotowego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 r., II PK 184/13, LEX nr 1477441). Zatem pozwany, podnosząc zarzut naruszenia przez powódkę prawa podmiotowego, winien odnieść się do konkretnego przepisu, z której prawo to wynika. W okolicznościach niniejszej sprawy podstawą żądania powódki były niewątpliwie art. 720 i następne k.c., na podstawie których powódka było uprawniona żądać od pozwanego wywiązania się z zawartej z nią umowy pożyczki poprzez zwrot ilości pieniędzy, które pozwany od powódki otrzymał, co pozostawało między stronami bezsporne. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 sierpnia 2011 r. istotą prawa cywilnego jest strzeżenie praw podmiotowych, a zatem wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji bądź unicestwienia tych praw mają charakter wyjątkowy. Odmowa udzielenia ochrony prawnej na podstawie art. 5 k.c., z uwagi

na jego wyjątkowy - w powyższym ujęciu, charakter musi być uzasadniona istnieniem okoliczności rażących i nieakceptowanych w świetle powszechnie uznawanych w społeczeństwie wartości (II CSK 640/10, LEX nr 964496). Przytoczone rozważania prawne Sądu Najwyższego, Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela. Nadto w ocenie Sądu żadne przesłanki umożliwiające zastosowanie przepisu art. 5 k.c. w niniejszej sprawie nie wystąpiły. Sąd nie stwierdził istnienia okoliczności rażących czy też nieakceptowanych w świetle powszechnie uznanych wartości, które świadczyłyby o dopuszczeniu się przez powódkę naruszenia jej prawa podmiotowego.

Na marginesie wskazać należy, że Sąd nie przeprowadził postępowania dowodowego w zakresie zawnioskowanym przez stronę pozwaną, bowiem w ocenie Sądu zaoferowane przez pozwanego dowody nie były istotne dla rozstrzygnięcia w przedmiocie sporu. Gdyby nawet doszło do ustalenia, że przy zawieraniu przedmiotowej umowy pożyczki w jakimś stopniu uczestniczył syn powódki, to umowa została ostatecznie podpisana przez pozwanego, a jego podpis został notarialnie poświadczony. Zatem to pozwany zaciągnął od powódki pożyczkę w określonej, niespornej wysokości i to on ją spłacał, za czym przemawiają załączone do pozwu kopie przelewów. Jednocześnie brak jest dokumentów, które przemawiałyby za wnioskiem, że stan sprawy prezentował się inaczej. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, że umowa pożyczki, będąca podstawą dochodzonego roszczenia, nie była na żadnym etapie kwestionowana przez stronę pozwaną. W toku procesu pozwany próbował jedynie przedstawić okoliczności poprzedzające zawarcie tej umowy oraz bezpośrednio związane z jej podpisaniem, co zdaniem Sądu, nie ma żadnego znaczenia dla przedmiotu sprawy, a tym bardziej nie może doprowadzić do sytuacji, iż pozwany nie musiałby płacić wynikającej z jej postanowień kwoty jedynie z tej przyczyny, że jakoby syn powódki wycofał się ze wspólnego przedsięwzięcia.

W konsekwencji powyższego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki dochodzoną pozwem kwotę 89.458,21 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty, o czym orzekł w punkcie I sentencji wyroku.

O roszczeniu odsetkowym Sąd orzekł na podstawie art. 455 k.c. oraz art. 481 § 1 i 2 k.c. Z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową wynika, iż pozwany został wezwany do zapłaty kwoty wyższej niż dochodzona w niniejszym procesie pismem z dnia 19 października 2015 r. Z treści wezwania do zapłaty wynika, że powódka wyznaczyła pozwanemu (pożyczkobiorcy) 3-dniowy termin do spełnienia świadczenia liczony od dnia doręczenia wezwania. Ponieważ przesyłka zawierająca wypowiedzenie umowy pożyczki wraz z jednoczesnym wezwaniem do zapłaty została skutecznie doręczona pozwanemu w dniu 23 października 2015 r., od dnia 27 października 2015 r. pozwany pozostaje wobec powódki w zwłoce ze spełnieniem świadczenia i od tej daty powódka mogłaby dochodzić odsetek ustawowych za opóźnienie od dochodzonej kwoty. Jednakże, ponieważ Sąd, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 321 k.p.c., nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie, odsetki ustawowe należało zasądzić zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obciążając nimi w całości pozwanego jako stronę przegrywającą niniejszą sprawę. Na koszty procesu poniesione przez powódkę złożyły się następujące kwoty: 4.473 zł tytułem opłaty od pozwu (k. 7 w zw. z k. 41), 7.200 zł tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, łącznie 11.690 zł. Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 11.690 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzekł w punkcie II wyroku. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sądu ustalił w oparciu o przepis § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

/-/SSO Małgorzata Małecka